स्थानीय राजपत्र

गोलन्जोर गाउँपालिका, ग्वालटार, सिन्धुलीद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४	संख्या ५	मितिः २०७७/०७/१९

भाग - २

गोलन्जोर गाउँपालिका

सूचना

सम्वत् २०७७ सालको कार्यविधि संख्या ५

गोलन्जोर गाउँपालिकाको संघ, संस्था, दर्ता सम्बन्धि कार्यविधि, २०७७

प्रस्तावनाः यस गाउँ क्षेत्रभित्र सामाजिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, शैक्षिक, व्यवसायिक धार्मिक तथा परोपकारी संस्थाहरुको स्थापना तथा दर्ता गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न नेपालको संविधानको भाग २१८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गाउँपालिकाको संस्था दर्ता कार्यविधि २०७७ तर्जुमा गरी लागु गरिएको छ।

१. **संक्षिप्त नामः**

(१) यस कार्यविधिको नाम गोलन्जोर गाउँपालिकाको संघ संस्था फर्म व्यवसाय दर्ता सम्बन्धि कार्यविधि २०७७ रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) संस्था तथा व्यवसाय भन्नाले सामाजिक ,धार्मिक ,साहित्यक , सास्कृतिक , वैज्ञानिक ,बौद्धिक ,सैद्धान्तिक ,शारीरिक ,आर्थिक, व्यावसायिक तथा परोपकारी कार्यहरुको विकास एंव कार्य गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको संस्था ,क्लब ,मण्डल ,परिषद, अध्ययन केन्द्र,समूह आदि सम्झनु पर्दछ र सो शब्दले मैत्री संस्था समेतलाई जनाउँछ सो शव्दले यस गाउँपालिका क्षेत्रमा स्थापना भएका वा हुने पसल होटल लज अन्य यस्तै प्रकारका आयमुलक रोजगारमुलक सेवा मुलक सिपमुलक प्रविधि जन्य उत्पादन तथा उपभोग जन्य संस्था फर्म वा व्यवसाय समेतलाई जनाउदछ।

(ख) "गाउँपालिका" भन्नाले गोलन्जोर गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।

(ग) "अध्यक्ष" भन्नाले गोलन्जोर गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ।

(घ) "प्रबन्ध समिति" भन्नाले संस्थाको विद्यान अनुसार गठन भएको प्रबन्ध समिति सम्झनु पर्दछ।

(ङ) तोकिएको वा तोकिएको बमोजिम भन्नाले यस कार्यविधि अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्दछ।

३. **दर्ता नगरी संस्था खोल्न नहुने** : यस कार्यविधि बमोजिम दर्ता नगरी कसैले पनि संस्था स्थापना गर्नु हुदैन।

४. संस्थाको दर्ता :

(१) संस्था स्थापना गर्न चाहने कुनै सात जना वा सो भन्दा बढी व्यक्तिहरुले संस्था सम्बन्धि देहायको विवरण खुलाइ संस्थाको निवेदन, संस्थाको विद्यान, सम्बन्धित वडाको सिफारिस, घरजग्गाकर चुक्ता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि, वैठकको निर्णय, नागरिक्ताको प्रतिलिपि चारकिल्ला प्रमाणित सधियारको मुचुल्का वडाको रोहवारमा पुर्जा जग्गा वा घर सम्झौता प्यान वा भ्याट दर्ता प्रमाण पत्र कर चुक्ता मालपोत तिरेको रसिद घरबाटो प्रमाणित लगाएत अन्य परिचय पत्र खुल्ने अन्य प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि, प्रमाणित गरि एक प्रति र तोकिएको दस्तुर सहित गाउपालिका समक्ष अनुसूचि-१ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ।

अनुसूचि-१ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ।

(क) संस्थाको नाम :

(ख) उद्देश्यहरु :

(ग) प्रबन्ध समितिका सदस्यहरुको नाम , ठेगाना र पेशा

(घ) आर्थिक श्रोत :

(ङ) कार्यालयको ठेगाना :

(च) प्रोप्राईटरः

(छ) पुँजीः

(ज) राजमार्गः

(झ) व्यवसाय ठेगानाः

(ज) शयुक्तको अध्यक्षः

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि गाउँपालिका अध्यक्षले आवश्यक जाँचबुझ गरी संस्था दर्ता गर्न उचित संस्था अनुसूचि-२ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गरी अनुसूचि-३ बमोजिमको दर्ताको प्रमाण पत्र दिनेछ।

(३) अध्यक्षले संस्था दर्ता नगर्ने निर्णय गरेमा त्यस्तो सूचना निवेदकलाइ दिनुपर्ने छ र निवेदकले सूचना प्राप्त गरेको मितिले ३५ दिन भित्र त्यस्तो निर्णय उपर नेपाल सरकारले ताकेको अधिकारी समक्ष उजुर गर्न सक्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको उजुर प्राप्त भएपछि नेपाल सरकारले तोकेको अधिकारीले आवश्यक जाँचबुझ गरी त्यस्तो संस्था दर्ता गर्न मनाशिब ठहरीएमा सो संस्था दर्ता गर्न अधिकारीले आदेश दिन सक्नेछ र त्यस्तो आदेश अनुसार अध्यक्षले संस्था दर्ता गरिदिनुपर्नेछ।

(५) यस दफा अन्तर्गत दिईने प्रमाणपत्रको ढाँचा, अवधि, नविकरण र नविकरण तोकिए बमोजिम हुनेछ।

५. संगठित संस्था मानिने :

१. यस कार्यविधि अन्तर्गत दर्ता भएको प्रत्येक संस्था अविछिन्न उत्तराधिकारवाला स्वाशासित र संगठित संस्था हुनेछ। सो संस्थाको सबै कामको निमित्त आफ्नो एउटा छुट्टै छाप हुनेछ।

२. संस्थाले व्यक्ति सरह चल, अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न र वेचविखन गर्न सक्नेछ।

३. संस्थाले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजुर गर्न सक्नेछ। र सो उपर पनि सोही नामबाट नालिस उजुर लाग्नेछ।

६. संस्थाको सम्पत्ति :-

१. संस्थाको सदस्य वा कर्मचारी लगायत कुनै व्यक्तिले संस्थाको विधान विरुद्ध संस्थाको कुनै सम्पत्ति दुरुपयोग गरेमा, कब्जा गरेमा वा रोक्का

राखेमा गाउँ कार्यपालिकाले त्यस्तो सम्पत्ति दुरुपयोग गर्ने, कब्जा वा रोक्का राख्नेबाट लिई संस्थालाई फिर्ता बुझाईदिन सक्नेछ।

२. उपदफा १ बमोजिमको संस्थाको सम्पत्ति फिर्ता गर्नेगरी गाउँ कार्यपालिकाले गरेको कारवाहीमा चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले प्रचलित कानूनले तोकेको पुनरावेदन दिन सक्नेछ।

३. संस्थाको सदस्य वा कर्मचारी लगायत कुनै व्यक्तिले संस्थाको कुनै सम्पत्ति वा लिखित प्रतिष्ठा विरुद्ध कुनै अपराध वा विराम गरेमा संस्थाको कुनै सदस्य वा अध्यक्षले प्रचलित कानून बमोजिम मुद्धाको कारवाही चलाउन सक्नेछ।

७. **अघि दर्ता नभई स्थापना भएका संस्थाले दर्ता गर्नेः–** यो कार्यविधि प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि तत्काल प्रचलित कानून निर्माण नभई गाउँपालिकाबाट आर्थिक ऐन बमोजिम निर्माण भएका संस्था यो कानुन लागु भएपछी आवश्यक थप प्रकृया पुरा गरि दर्ता भएका संस्था भएका संस्था यसै कानुन बमोजिम भएको मानिने छ। यसरी दर्ता वा संचालन भएका संस्था समुह यो कार्यविधि पारित भएको मितिले ३ महिनाभित्र यो कार्यविधि बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गराउनुपर्नेछ।

८. **संस्थाको उद्देश्यहरुमा हेरफेर ः–**

१. संस्थाहरुको उद्देश्यहरुमा हेरफेर गर्न आवश्यक देखेमा वा सो संस्थालाई कुनै अर्को संस्था गाभ्न उचित देखेमा सो संस्थाको प्रवन्ध समितिले तत् सम्वन्धि प्रस्ताव तयार गरी सो प्रस्ताव उपर छलफल गर्न संस्थाको विधान बमोजिम साधारणसभा बोलाउनुपर्नेछ।

२. साधारणसभामा उपस्थित भएका जम्मा सदस्य संस्ख्याको दुई तिहाई सदस्यहरुले प्रस्तावमा समर्थन जनाएमा सो प्रस्ताव साधारणसभावाट पारित भएको मानिनेछ। तर, सो प्रस्ताव लागु गर्न अध्यक्षको पूर्व स्वीकत लिनुपर्नेछ।

९. **हिसावको विवरण पठाउनुपर्ने** :- प्रवन्ध समितिले सामाजिक परिक्षण गरी आफ्नो संस्थाको हिसावको विवरण लेखा परिक्षकको प्रतिवेदन सहित प्रत्येक वर्ष अध्यक्ष कहाँ पठाउनुपर्नेछ।

१०. **हिसाव जाँच गर्ने** :

(१) अध्यक्षले आवश्यक देखेमा संस्थाको हिसाव आफूले नियुक्ति गरेको कुनै अधिकृत वा पदाधिकारीद्धारा जाँच गराउन सक्नेछ।

(२) उपदपफा १ बमोजिम हिसाव जाँच गराएबापत अध्यक्षले हिसाव जाँचबाट देखिन आएको संस्थाको मौज्दात रकमको सयकडा पाँच प्रतिशतमा नबढाई आफूले निर्धारित गरेको दस्तुर असुल गरि लिन सक्नेछ।

(३) हिसाव जाँच गर्ने अधिकृतले मागेको विवरण तथा कागजपत्रहरु वा सोधेको प्रश्नको जवाफ दिनु संस्थाको पदाधिकारी, सदस्य र कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ।

(४) हिसाव जाँच गर्ने अधिकृतले अध्यक्षले तोकेको म्यादभित्र हिसाव जाँचको प्रतिवेदन अध्यक्ष समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ र सो प्रतिवेदनको आधारमा संस्थाको कुनै सम्पत्ति सो संस्थाको कुनै पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीले हिनामिना गरेको, नोक्सान गरेको वा दुरुपयोग गरेको छ भन्ने अध्यक्षलाई लागेमा निजले त्यस्तो पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीबाट सो हानी नोक्सानी असुल गर्न प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही चलाउन सक्नेछ।

तर, प्रचलित कानूनले सजाय समेत हुने अपराध भएकोमा प्रचलित कानून बमोजिम मुद्दा चलाउन लगाउनेछ।

११. **निर्देशन दिने** : संघीय वा प्रादेशीक सरकारले संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित संस्थाको कर्तव्य हुनेछ।

१२. **दण्ड सजाय :-**

(१) दफा ३ बमोजिम दर्ता नगराई संस्था स्थापना गरेमा त्यस्ता संस्थाको प्रबन्ध समितिका सदस्यहरुलाई अध्यक्षले जनही दश हजार रुपैंया सम्म जरिवाना गर्न सकिने छ।

(२) दफा ९ बमोजिम हिसाबको विवरण नपठाएमा प्रबन्ध समितिका सदस्यलाइ अध्यक्षले जनहि तिन हजार रुपैया सम्म जरिवाना गर्न सकिनेछ।

(३) दफा १० को उपदफा (३) बमोजिम हिसाव जाँच गर्ने सम्बन्धित अधिकृत वा पदाधिकारीले मागेको विवरण तथा कागजपत्रहरु वा सोधेको प्रश्नको जवाफ नदिने सम्बन्धित पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीलाई अध्यक्षले एक हजार रुपैयाँ सम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ।

१३. **पुनरावेदनः** दफा १२ बमोजिम अध्यक्षले गरेको अन्तिम निर्णय उपर ३५ दिनभित्र तोकिएको अदालतमा पुनरावेदन लाग्नेछ।

१४. **संस्थाको विघठन र त्यसको परिणाम**

१. संस्थाको विधान बमोजिम कार्यसंचालन गर्न नसकि वा अन्य कुनै कारणबस संस्था विघठन भएमा त्यस्तो संस्थाको जायजेथा गाउँ कार्यपालिकामा सर्नेछ।

२. उपदफा १ बमोजिम विघठन भएको संस्थाको दायित्वको हकमा सो संस्थाको जायजेथाले थामेसम्म त्यस्तो दायित्व गाउँ कार्यपालिकाले व्यहोर्नेछ।

१५. **निर्देशिका बनाउने अधिकार** : यस कार्यविधिको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न गाउँ कार्यपालिकाले निर्देशिका बनाउन सक्नेछ।

१६. **अधिकार प्रत्यायोजन** : यो कार्यविधि वा यस कार्यविधि अन्तर्गत बनेको निर्देशिका बमोजिम प्राप्त अधिकारहरु मध्ये सबै वा कुनै अधिकार अध्यक्षले आफु मुनिका पदाधिकारी वा कुनै अधिकृतलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।

१७. **अन्य नेपाल ऐन बमोजिम दर्ता वा स्थापना गर्नुपर्ने** : कुनै संस्थाको दर्ता वा स्थापना गर्ने सम्बन्धमा अर्को नेपाल ऐनमा छुट्टै व्यवस्था भएकोमा यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि त्यस्तो संस्था सोही ऐन बमोजिम दर्ता वा स्थापना गर्नुपर्नेछ ।

१८. **खारेजी र बचाउ** :

(१) संघीय वा प्रादेशीक व्यवस्थापिकाले निर्माण गरेको कानून विपरित भएका दफा सोही अनुसार खारेज वा परिमार्जन हुनेछन् ।

(२) यस कानुनलाइ प्रतिस्थापन हुने गरी अर्को कानुन बनेर लागू नभएसम्म यसै कानुन अनुसार भए गरेको मानिने छ ।

(३) संस्था दर्ता कार्यविधि २०३४ अनुसार दर्ता भई गोलन्जोर गाउँपालिका को क्षेत्र भित्र कार्य क्षेत्र रहने गरी गठन सञ्चालन भै रहेका संस्था यसै कार्यविधि अनुसार दर्ता भएको मानिने छ ।

१९ **संस्थाको दायित्व हुने**ः यस गाउँपालिकामा संस्था दर्ता कार्यविधि २०७७ बमोजिम दर्ता वा अन्य निकायमा दर्ता गरि यस गाउँपालिकामा सुचिकृत भएका संस्थाहरुले देहायको प्रकृया पुरा गर्नू पर्ने छ ।

(क) नेपालको राष्ट्रियता अखण्डता सार्बभौम सत्ता सामाजिक सदभाव एकतालाई खलल पुग्ने गरि कुनै पनि कार्य गर्नु नहुने ।

(ख) तोकिएको राजश्व तिरि बार्षिक नविकरण गर्ने

(ग) बार्षीक कर चुक्ता प्रमाण पत्र पेश

(घ) बार्षीक कार्यक्रम तथा कार्य प्रतगी विवरण पेश गर्ने

(ङ) संघ संस्थाको विधान प्रजातान्त्रिक हुनु पर्ने

(च) प्रत्येक ३ तिन ३ तिन बर्षमा कार्य समिति छनौट हुनु पर्ने जस्मा गाउँपालिकाको प्रतिनिधिको रोहवरमा हुनु पर्ने ।

(छ) बार्षिक लेखापरिक्षण गरि प्रतिबेदन पेश गाउँपालिकाको सामाजिक शाखामा पेश गर्नु पर्ने

२०. **संस्था खारेजी गर्न सक्नेः** संस्था दर्ता कार्यविधि २०७७ को दफा ४ बमोजिमको प्रकृयाप पुरा गरि दर्ता भएका संघ संस्थाहरुले दफा १९ बमोजिमको प्रकृया पुरा नगरेमा गाउँपालिकाले त्यस्ता संस्थाको अनुगमन गरि प्रतिबेदनका आधारमा खारेज गरि सूचना जारी गर्न सक्ने छ।

२१. **कर वा दस्तुर सम्बन्धि व्यवस्थाः** यस गाउँपालिकामा दर्ता वा सूचिकृत हुने संघ संस्था समुह व्यवसायको कर तथा दस्तुर सम्बन्धि व्यवस्था गाउँ सभाले प्रत्येक वर्ष निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ।

२२. **बाधा अडकाउ फुकाउ सम्बन्धि व्यवस्थाः** संस्था दर्ता सम्बन्धि कुनै बाधा अडकाउ परेमा यस गाउँपालिकाको कार्यपालिकाबाट बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकार हुनेछ।

अनुसूचि-१

निवेदनपत्रको ढाँचा

श्रीमान् अध्यक्ष ज्यू,

गोलन्जोर गाउँपालिका

ग्वालटार, सिन्धुली ।

विषयः संस्था दर्ता गरी पाउँ ।

महोदय,

हामीले सम्बन्धि संस्था खोल्न चाहेकोले गोलन्जोर गाउँपालिकाको संघसंस्था दर्ता सम्बन्धि कार्यविधि, २०७७ बमोजिम संस्था दर्ता गर्नको लागि देहायको विवरण खोली निवेदन गरेको छौ । प्रस्तावित संस्थाको विधानको एकप्रति पनि यसैसाथ संलग्न गरिएको छ । विवरण

१. संस्थाको नामः

२. संस्थाको उद्देश्यहरुः

(क)

(ख)

(ग)

३. प्रबन्ध समितिका सदस्यहरुको नाम ठेगाना पेशा

(क)

(ख)

(ग)

४. आर्थिक स्रोतः

५. कार्यालयको ठेगानाः

मितिः

भवदीय

पदाधिकारीहरुको नामः

अनुसूचि-२

दर्ता किताबको ढाँचा

संस्था दर्ताको किताव

दर्ता नं.	**दर्ता मिति**			**संस्थाको नाम र ठेगाना**	**संस्थाको उद्देश्य**	**संस्थाको पदाधिकारी एवं सदस्यहरुको नाम र ठेगाना**	**कैफियत**
	साल	**महिना**	**गते**				

नविकरण

नविकरण मिति	मिति देखि	मिति सम्म	नविकरण दस्तुर	नविकरण गर्नेको सही	कैफियत

प्रमाणीकरण मितिः २०७७।०७।१९

आज्ञाले,
ठाकुर प्रसाद दाहाल
नि. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत